

 SØRLANDET SYKEHUS				PASIENTER OG BRUKERE		Generelt dokument			
ORTOSTATISK BLODTRYKKSMÅLING						Side 1 av 1			
Dokument ID:		Gruppe:		Godkjent dato:		Gyldig til:		Revisjon:	
II.SOK.MEK.MEK.2.1.NEF.3-1		Nefrologi		28.11.2025		28.11.2027		4.00	

Somatikk Kristiansand/Medisinsk avdeling SSK/Medisin SSK/Pasienter og brukere/Medisinsk faglig

BAKGRUNN:

Definisjon

Ortostatisk hypotensjon (OH) defineres som et systolisk blodtrykksfall på minst 20 mmHg (minst 30 mmHg hos pasienter med hypertensjon i liggende stilling) og/eller et diastolisk blodtrykksfall på minst 10 mmHg innen 3 minutter etter å ha reist seg opp i stående stilling.

OH er et klinisk tegn og kan være forårsaket av kardiovaskulær sykdom, hypovolemi, vasodilatasjon, medikamenter, autonom dysfunksjon (multisystem atrofi, parkinson, diabetes).

En frisk ortostatisk refleks består i et lite fall i systolisk BT (<10mmHg), en liten økning i diastolisk BT (<10mmHg) og en liten pulsøkning (<20 slag/min). OH uten kompenserende pulsøkning (>20 slag/min) er karakteristisk for nevrogen årsak. OH forårsaket av hypovolemi er assosiert med ortostatisk tachycardi (kompenserende pulsøkning).

Omfang

Utføres på pasienter med svimmelhet, nærsyncope, syncopetendens og/eller falltendens uten kjent årsak.

Ansvar

Utføres av sykepleier etter legens forordning.

HANDLING:

Utstyr

Blodtrykksapparat og pulsokymetri

Utførelse

- Pasienten må ligge og slappe av i 10 min
- Blodtrykksmansjett settes på høyre arm (pulsoksymeter på venstre) og det måles puls og 2 blodtrykk
- Pasienten reiser seg
- Det måles puls og blodtrykk når pasienten har stått i 1 minutt
- Det måles puls og blodtrykk når pasienten har stått i 3 minutt

Kryssreferanser

Eksterne referanser

- Consensus statement on the definition of orthostatic hypotension, neurally mediated syncope and the postural tachycardia syndrome ([Clin Auton Res \(2011\) 21:69-72](#))
- Best Practice (<http://bestpractice.bmj.com/best-practice/monograph/972/basics/definition.html>)

□

Utarbeidet av:	Først utgitt:	Fagansvarlig:	Godkjent av:	
Fag spl Dag Anders W. Benestad	30.09.2011	Anne Catrine Nyberg	Anne Catrine Nyberg	